

χτηνού τ' ἀπάν' τῶσ' ἐγλέωσεν (τοῦ ζώου τὸ σῶμα ἐντελῶς ἐσάπισεν) Κοτύωρ. Συνών. γ λ ο ι α ζ ω 1. 2) Πυορροῶ Πόντ. (Χόψ.): Ἡ γερά ἐγλέωσεν (ἡ πληγὴ ἔφερεν ἄφθονον πύον).

γλομπάκι τό, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ό μ π ο ς διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι. Μικρὸς γ λ ό μ π ο ς, ἥτοι σφαιρικὸν συνήθως ὑάλινον περίβλημα ἡλεκτρικῶν λυχνιῶν σύνθηθ.: Ὡραία - πράσινα - κόκκινα - κίτρινα γλομπάκια σύνθηθ. Κάηκε τὸ γλομπάκι τοῦ φακοῦ μου καὶ θέλω νὰ διὰκω ν' ἀγοράσω ἄλλο (= νὰ διὰκω = νὰ πᾶω) Πελοπν. (Γαργαλ.) Καὶ χάμω 'ς τὸ χῶμα ἦταν πεσμένα κάτι παράξενα χωνάκια, σὰ γλομπάκια μικροσκοπικῆς λαμπίτσας Γ. Ξενοπ., Ἀναδυομέν., 24. Καὶ σκύβανε ὅλοι πάλι 'ς τὰ χαρτιά τους καὶ γράφανε ἡσυχα... κάτω ἀπ' τὰ ἡλεκτρικά γλομπάκια τους Σ. Μελέ, Μιὰ νύχτα, 71. Ἐπειτα ἄρπαξε βιαστικὰ τὸ ἡλεκτρικὸ γλομπάκι πὺν κρεμότανε 'ς τὴ μέση καὶ τοῦ τό 'φερε μπροστὰ 'ς τὰ μάτια του Κ. Παρορ., Κόκκιν. τράγγ., 6.

γλομπάκος ὁ, Πελοπν. (Γαργαλ. Λάμπ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ό μ π ο ς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκος.

1) Γ λ ο μ π ά κ ι, τὸ ὅπ. βλ., Πελοπν. (Γαργαλ.) 2) Μικρὸν τεμάχιον γῆς συνήθως περιφραγμένον Πελοπν. (Λάμπ.): Ἐκεῖνος ὁ γλομπάκος εἶναι δικός μου.

γλομπερὸς ἐπίθ. Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ό μ π ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ερός.

Ὁ ἔχων σχῆμα γ λ ό μ π ο υ, σφαιρικόν.

γλομπίζω ἐνιαχ. γλουβίνου Εὔβ. (Λιχάς).

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ό μ π ο ς.

Ἐπὶ φρούτων, ἀρχίζω νὰ ὠριμάζω ἐνθ' ἄν.: Δὲν εἶχαν γλουβίν', ἦταν ἄγ'ρα τὰ βιόκουκα Λιχάς. Συνών. β λ έ π ω 19, γ γ α λ ί ζ ω, π ρ ο β ά λ λ ω.

γλόμπος ὁ, κοιν. γλόμπους βόρ. ιδιώμ. γλόβος Ἐρεικ. Ζάκ. Κέρκ. Κωνπλ. Μαθράκ. γλόβος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὁθων. γλόμβος Κάρπ. Κάσ. Κῶς (Καρδάμ. Πυλ. κ.ά.) γλόβος Κεφαλλ. γλόβη ἡ, Ἀντίπαξ. Παξ. γλεμπὸς Στερελλ. (Δεσφίν.) γλόβος Κεφαλλ. φλόμπος Προπ. (Ἀρτάκ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. g l o b o. Ὁ τύπ. γ λ ό μ π η κατὰ τὰ συνών. γ ἦ, π λ ά σ η, φ ύ σ η.

1) Σφαῖρα ἢ σῶμα σφαιρικοῦ σχήματος πολλαχ.: Βρῆκα 'ς τὸ Λαγκούβαρδο 'ς τὴ θάλασσα 'να γυάλινο γλόμπο. Θὰ 'ναι 'πὸ κείνους πὺν δένουνε 'ς τὰ παραγάδια γιὰ σηματοῦρα Πελοπν. (Γαργαλ.) || Φρ. Τὸν ἔκαμε γλόμπο (τὸν ἐξευτέλισε) ἐνιαχ. Συνών. φρ. Τ ὁ ν ἔ κ α ν ε μ π ί λ ι ε ς. Μὲ τὸ γλόμπο δὲν γίνονται αὐτὰ (= δὲν γίνονται εὐκόλως, ὅπως-ὅπως) Κωνπλ. Συνών. φρ. Δ ἔ ν γ ί ν ο ν τ α ι μ ἔ τ ὸ τ ί π ο τ α — μ ἔ τ ἃ φ έ μ α τ α. 2) Ἡ γῆ ὡς ἐκ τοῦ σφαιρικοῦ τῆς σχήματος Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Λευκ. Μαθράκ. Παξ. Πελοπν. (Γαργαλ. Κοντογόν. Κοπαν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) — Κ. Σάθ., Τουρκοκρ. Ἑλλ., 565: Οὐλὸς ὁ γλόμπος Κοπαν. Βρέχει σ'οὔλο τὸ γλόμπο τοῦτονε τὸ χειμῶνα Γαργαλ. Θὰ χαθῇ ἡ γλόβη ὅλη Παξ. Σ' αὐτὸν τσῇ γῆς τὸ γλόβο Ζάκ. Καὶ κάμουν νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γλόμπου ἐκείνους τοὺς ἀλύτους ὅπου ζαπεινῶνουν Κ. Σάθ., ἐνθ' ἄν. β) Περιοχὴ, τμήμα γῆς Πε-

λοπν. (Βισοκ. Κλουτσιοχ.) Στερελλ. (Νεσχῶρ.): Θὰ γυρίσω ὅλο τὸ γλόμπο γύρω Βισοκ. 3) Σφαιρικοῦ ἢ ἄλλου σχήματος ὑάλινον περίβλημα τῶν λυχνιῶν πετρελαίου, οἰνοπνεύματος, φωταερίου, ἡλεκτρικοῦ κ.τ.τ. κοιν.: Γλόμπος μικρὸς - μεγάλος - κόκκινος - ἄσπρος - πράσινος. Ἐσπασε-χάλασε ὁ γλόμπος τοῦ ἡλεκτρικοῦ, τῆς λάμπας κοιν. Ἐσπασε ὁ γλόμπος τοῦ 'λεχτρικοῦ 'ς τὸ δρόμο μας κ' ἤμαστε 'ς τὰ σκοτάδια Πελοπν. (Γαργαλ.) Ὁ γλόμβος τῆς λάμπας σου εἶναι γεμᾶτος σκόνην Κῶς (Καρδάμ.) || Φρ. Ἦπτε μεσημεριὰ-τικά κρασί πολὺ κ' ἔγινε γλόμπος (ἐπὶ οἰνοπότου τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον λάμπει ὡς λαμπτήρ φωτιζόμενος) Ἀθῆν. Πειρ. Ἐγινε γλόμπος ἀπὸ τὸ κρασί (ταυτόσ. μὲ τὴν προηγουμ.) αὐτόθ. Δὲν ἔμεινε γλόμπος (ἐπὶ μεγάλῃ καὶ ὀλοσχεροῦς καταστροφῇ) Πελοπν. (Φιγάλ.) β) Μεταφ., φαλακρὰ καὶ συνεπῶς στίλβουσα κεφαλὴ Ἀθῆν. κ.ά.: Τοῦ 'πεσαν τὰ μαλλιά κ' ἔγινε τὸ κεφάλι του γλόμπος Ἀθῆν. Μάδησε ὁ ἐρμούλης καὶ γυαλίζει ἡ καρκάλα του σὰ γλόμπος Πελοπν. (Γαργαλ.) Τὸ 'καμς γλόμπου τοῦ κιφάλ' σ' Στερελλ. (Ἀχυρ.) γ) Τὸ ἀνδρικὸν μόριον Ἀθῆν. 4) Ἡ κεφαλὴ Στερελλ. (Ἀχυρ.): Ἐχ'ς τρανὸ γλόμπου κι ἄς εἴσι κι μ'κρός. 5) Χάρτινος σφαιροειδὴς ἢ κωνοειδὴς φανὸς τὸν ὁποῖον περιφέρουν τὰ παιδία καὶ τραγουδοῦν τὰ κάλαντα Σῦρ. 6) Δύχνος Λεξ. Βλαστ. 276. 7) Ὡς ἐπίθ., ἐπὶ σταφυλῆς ἢ ὁποία ἔχει μεγάλας ράγας ἐρυθροπρασίνας Στερελλ. (Δεσφίν.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλόμβος Κάρπ.

γλομπώνω Πελοπν. (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ό μ π ο ς.

Καθίσταμαι βάρος, γίνομαι ἐνοχλητικὸς: Τούτῃ ἡ γοιὰ πὺν σὲ γλομπώθη γιὰ κανένα καλὸ δὲν εἶναι. Τί μὲ γλομπώθηκες τσάμπα; Συνών. φ ο ρ τ ὶ ὠ μ α ι (διὰ τὸ ὅπ. βλ. φ ο ρ τ ὶ ὠ ν ω).

γλούβα ἡ, Ἰόνιοι Νῆσ. — Κ. Οἰκονόμ., Περὶ προφορ., 806.

Ἐκ συμφύρ. τῶν οὗς. *γ λ ό μ π α καὶ γ ο ύ β α. Λάκκος, ὄρυγμα.

γλοῦν-γλοῦ Χίος — Ν. Ἐστ. 19 (1939), 683 — Λεξ. Κομ. γλοῦν-ἄ-γλοῦ Χίος.

Λέξ. πεποιημένη ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖται πρὸς δήλωσιν α) ἀνθρώπων φθόγγων Χίος: Γιὰ 'πέ μας κάμποσα γεραγιδίστικα. Καὶ μᾶς ἔλεγε γλοῦν-γλοῦ, γλοῦν-ἄ-γλοῦ (ἐκ παραμυθ.) καὶ β) τοῦ θορύβου τοῦ παραγομένου ἐκ τοῦ ρέοντος ἐκ τῆς φιάλης οἴνου Ν. Ἐστ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Κομ.: Ποίημ.

Ἀχ, ὦραία μου μπουνκάλα, | τὰ γλοῦν-γλοῦ σου κρύβουν
γλύκα
πὺν 'ς τὰ πιὸ γλυκὰ κορίτσια | ὡς τὰ τῶρα δὲν τὴ
βρῆκα

Ν. Ἐστ., ἐνθ' ἄν.

γλουθιδὸς ὁ, Λυκ. (Λιβύσσ.)

Πιθάν. ἐκ τοῦ ἀρχ. γ ο μ φ ί ο ς.

Ὁ γομφίος ὁδούς.

γλουμπόκος ὁ, ἐνιαχ. γλουβόκος Πελοπν. (Ξεχῶρ.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. g l o b z = λάκκος.

Μικρὸν κοίλωμα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὅπου συγκεντρῶνται ὄμβρια ὕδατα: Πιάσε τὸ κατσαρόλι τσαὶ βάλε

ἀπὸ τὸ γλυνόκο λίγο νερό νὰ πίνω.

γλύνης ἐπίθ. Ζάκ. γλύνος Ζάκ.

Πιθάν. ἐκ τοῦ ἀμαρτ. γ λ α ρ ο ὕ ν η ς καθ' ἀπλοπολ.

1) Λαίμαργος, ἀδηφάγος. 2) Ὡς οὖς, τὸ πτηνὸν Ράλλος ὁ φύλδρος (Rallus aquaticus) τῆς οἰκογ. τῶν Ραλλοῖδων (Rallidae). Συνών. ν ε ρ ο κ ο κ ο τ σ έ λ α, ν ε ρ ό κ ο τ τ α, ν ε ρ ο π ο ὕ λ λ α, ν ε ρ ο π ο υ λ λ ά δ α, ν ε ρ ο π ο ὕ λ λ ι.

γλυντίζω ἐνιαχ. γλυντίζω Πόντ. (Ἰμερ.)

Λεξ. ὀνομαστικοποιημένη.

Ἐρεύγομαι.

γλυνπ Πελοπν. (Γορτυν.) κ.ά. κλυνπ Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) χλυνπ Ἀθῆν.

Λέξις ὀνομαστικοποιημένη.

Δηλοῖ τὸν κατὰ τὴν ταχεῖαν κατάποσιν παραγόμενον ἦχον ἐνθ' ἄν.: Γλυνπ, ἀμάσητα τὰ ἔχαψτε Γορτυν. Κλυνπ, κλυνπ, οὐλα τὰ ἔχαψε Γαργαλ. || Φρ. Αὐτὸς εἶναι χλυνπ, μιὰ καὶ κάτου (ἐπὶ λαίμαργον) Ἀθῆν.

γλουπάδα ἡ, Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο υ π ά δ ι κατὰ τύπ. μεγεθ.

Κάρυον νωπὸν εὐκόλως ἀποφλοιούμενον λόγῳ τῆς ὥριμότητός του.

γλουπάδι τό, Πόντ. (Ὁφ.) γλουπάδ' Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ο υ π ί ζ ω κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς -ά δ ι.

Φλοιὸς δένδρου ἢ καρποῦ: Τοῦ κολοντῶνθι' τὸ γλουπάδι. Τοῦ δεντροῦ τὸ γλουπάδ'. Ἀσ' σοῦ καστανί' τὰ γλουπάδ' ἐπιοιτῆς κρονί (= σωλῆνα). β) Τὸ ἐκ φλοιοῦ δένδρου κάλυμμα τῆς κυψέλης.

γλουπαδίζω ἐνιαχ. γλουπαδίω Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο υ π ά δ ι.

Ἀφαιρῶ τὸν φλοιόν, τὸ κέλυφος ἢ τὴν ἐπιδερμίδα: Ἐγλουπαδίσταν τὰ χέρῃ μου. Γλουπαδισμένο δέντρο. Συνών. ξεφ λ ο υ δ ί ζ ω.

γλουπαῖος ὁ, Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ. κ.ά.) γλουπιᾶς Ζάκ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο ὕ π ο ς.

Ὁ ἰχθὺς Θύννος ὁ κοινός (Thunnus vulgaris ἢ Thunnus thunnus) τῆς οἰκογ. τῶν Θυννιδῶν (Thunnidae) ἐνθ' ἄν. Συνών. γ ό φ ο ς, κ ό π α ν ο ς, μ α γ ι ά τ ι κ ο, ὄ ρ κ υ ν ο ς, ὄ ρ κ ὕ ν ι, τ ό ν ν ο ς.

γλουπάρης ὁ, ἐνιαχ. γλουμπάρης Ἡπ. (Δρόβιαν.) Θηλ. γλουμπάρα.

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο ὕ π ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ η ς.

Ὁ τρώγων ἀπλήστως, ὁ λαίμαργος.

γλουπάρω ἐνιαχ. γλουπάρω Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς πεποιημένης λ. γ λ ο ὕ π, ὅπου καὶ χ λ ο ὕ π, κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς -ά ρ ω.

Καταπίνω μὲ βουλιμίαν. Συνών. βλ. εἰς γ λ ο υ π ί ζ ω (II).

γλουπέτσι ἐπίθ. Πόντ. (Οἶν.) γλουπέτσ' Πόντ. (Χαλδ.) γλουπέκ' Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ο υ π ί ζ ω καὶ τοῦ οὖς. π ε τ σ ι κατὰ σύμφυρ. Βλ. Α. Παπαδοπ., Λεξ. Ποντ. διαλ. εἰς λ.

Ὁ ἀποφλοιωμένος Πόντ. (Οἶν. Σάντ.) β) Μεταφ., ὁ στερούμενος τριχῶν Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Χαλδ.): Γλουπέτσ' κιφάλ' Χαλδ. Ἐκοψεν τὰ μαλλία του ἴσα μὲ τὴν τύπην κ' ἐγέννησε γλουπέτσι (τύπη = ρίζα) Οἶν. Συνών. γ λ ό μ π ο ς 3β.

γλουπέτσος ἐπίθ. ἐνιαχ. γλουπέτσος Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ ο υ π έ τ σ ι.

Ὁ φαλακρός, ὁ οἶονεὶ ἐκλεπισμένος τὴν κεφαλὴν. Συνών. γ λ ό μ π ο ς 3β.

γλουπιᾶ ἡ, Ἡπ. (Ἰωάν. Λάκκα Σούλ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο ὕ π ο ς.

Ἡ ποσότης τοῦ ὑγροῦ τὴν ὁποίαν ροφεῖ τις ἐκάστοτε: Μιὰ γλουπιᾶ νερό Ἰωάνν. Πιές δυὸ γλουπιές νερό Λάκκα Σούλ.

γλουπιᾶζω Ἡπ. (Ἰωάνν. Λάκκα Σούλ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο ὕ π ο ς.

Καταπίνω, ροφῶ κατὰ γ λ ο υ π ι έ ς.

γλουπίζω (I) Θράκ. (Ροδόπ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἀντρεάντ. Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γλυνπῖω Πόντ. (Ἰνέπ.) Μεσ. γλουπίομαι Πόντ. (Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ.) γλουπίομαι Πόντ. (Ἰνέπ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) γλουπίομαι Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) γλουπίομαι Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) γλουπίομαι Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) γλουπισκοῦμαι Πόντ. (Τραπ.) Παρατ. ἐγλουπίομ'νε Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Ἀόρ. ἐγλουπίγα Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) ἐγλουπία Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ.) ἐγλουπίστα Πόντ. Μετοχ. γλουπισμένος Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐ κ λ ω π ί ζ ω = ἀπογυμνῶ, ἐκδέρω.

1) Ἀπογυμνῶ, τίλλω Πόντ. (Ἀμισ. Ἰμερ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. κ.ά.): Φρ. Ἀμὸν γλουπισμένος πεντικὸς (= ὡσάν μαδημένος ποντικὸς, ἐπὶ γυμνοῦ κρανίου ἢ προσώπου) Ἀμισ. 2) Μεταφ. α) Ἀποσπῶ ἐπιτηδεῖως ἢ διὰ τῆς βίας χρήματα ἢ κάτι ἄλλο, ἀποστερῶ ἀπὸ κάποιον κάτι Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Τραπ. κ.ά.): Γλυνπῖ τὸν θεῖον ἀτ' κ' ἐπῆεν ἐδέθεν Κερασ. β) Ἐκμεταλλεύομαι, ἀδικῶ κάποιον Ποντ. (Ἰμερ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἐγλουπῖ ἀτον (= τὸν ἀδίκησε) Ἰμερ. Συνών. φρ. τ ό ν ά δ ί κ η σ ε. 3) Ἀφαιρῶ τὸν φλοιόν καρποῦ ἢ δένδρου Θράκ. (Ροδόπ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἀντρεάντ. Ἰμερ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Γλυνπ'σον τὰ καρτόφα (= καθάρισε τίς πατάτες) Ἀντρεάντ. Γλυνπ'σον τὸ μῆλον καὶ ἀέτσ' φά' το Ὁφ. Ἐγλουπ'σα τ' ἀπίδ' Χαλδ. Ἐγλουπ'σα τὸ ξύλον Τραπ. 4) Ἐκδέρω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.): Γλουπίζω τὸ πετσὶ (= ἀφαιρῶ τὸ δέρμα) Οἶν. Ἐρούξα κ' ἐγλουπ'σα τὸ γόνατο μ' (ἔπεσα καὶ ἐξέγδαρε τὸ γόνατό μου) Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. Γλουπίζω τὸ πρόβατον, τὸ χτήνον Κερασ. Ἐγλουρπίεν ἢ γεά (= ἐγδάρθηκε ἡ πληγὴ μου) Τραπ. Ἐγλουπίεν τὸ μάγ'λο μ' Σταυρ. Ἐγλουπίεν τὸ χέρι μ' ἄς σ' ἀχάντα (= ἀγκάθια) Πόντ. 5) Μεταφ., ἐνδύομαι διὰ ρακῶν, οἶονεὶ ἀποβάλλω, στεροῦμαι τῶν συνήθων ἐνδυμάτων Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) || Φρ. Γλουπισμένος ποντικὸς (ἐπὶ ρακενδύτου) Κερασ. Γλουπισμένος (σκωπτικῶς, ὁ ταλαίπωρος, ὁ πολὺ πτωχὸς) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

γλουπίζω (II) ἐνιαχ. γλουπίζω Θήρ. (Οἶα κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ λ ο ὕ π ο ς.

